

[Hans Toft.]

nessesstøtten sammen med uddannelsen i det hele taget bliver en investering ikke blot for samfundet, men også for den enkelte uddannelsessøgende, ikke mindst på baggrund af, at kandidaterne med de videregående uddannelser efter endt eksamen går ud til høje lønninger.

Vi ønsker en ændring, også fordi vi indser, at det er nødvendigt med besparelser, og vi tillader os altså at være enige i den hensigt, som regeringspartiet havde, og som vi fortsat har med en omlægning af uddannelsesstøtten. Ikke mindst støtten til skoleelever har været udsat for stærk, og jeg mener også berettiget, kritik. Der har været meget tale om, at støtten til elever i 10.-klasserne og 3. real er havnet i såvel radioforhandleres som knallertforhandleres lommer i stedet for at være en støtte til hjemmenes økonomi. Det har måske været overdrevet tale, men jeg mener på den anden side, det må fastslås, at man har været for rundhåndet. Når i en enkelt kommune 66 pct. af samtlige elever har fået en gennemsnitsstøtte af 3.650 kr. pr. år, mener jeg, man må sige, at der er tale om tilskud og ikke om stipendier ud fra en transbedømmelse.

Vi er enige i den besparelse, som venstre har foreslået, men hører selvfølgelig gerne, om også venstre fortsat er enig i den.

Vi mener også, at der må ske en ændring af den måde, man tildeler støtten på, således at støtten fremover tildeles forældrene og ikke børnene. Alene ud fra den betragtning, at forældrene har forsørgelsespligten over for den enkelte, mener vi, det må være rimeligt, at forældrene også får denne støtte til styrkelse af hjemmets økonomi.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om hun er enig i det rimelige i en omlægning, således at forældrene og ikke eleverne får støtten udbetalt, når der er tale om elever under 18 år.

Jeg vil også gerne spørge ministeren, om hun har overvejet eventuelt at drage de erhvervsfaglige forsøgsuddannelsers aflønning med ind i besparelsesdrøftelserne. Der blev jo her i folketinget i 1972 gennemført lov om en aflønning på dette område, og venstre, det konservative folkeparti og det radikale venstre var da enige om, at denne støtte til de erhvervsfaglige grunduddannelser skulle gives på lige fod med de øvrige

gymnasiale uddannelser og altså gå ind under elevstøtten under Statens Uddannelsesstøtte.

Jeg vil gerne spørge, om man har påtænkt at ændre disse regler nu, hvor der tilsyneladende er et flertal herfor i folketinget, således at de bliver i overensstemmelse med vore tidligere tanker.

Må jeg sige om forslaget om statsgaranterede banklån, at vi mener, det er gode og fornuftige tanker og principper, der ligger heri, selv om det måske ikke er venstres standpunkter mere. Vi mener, det er et godt grundlag for en videre drøftelse i folketinget. Vi mener, at sigtet med en omlægning af studiestøtten, så den i de lange, de videregående uddannelser i højere grad kommer til at hvile på lån, er rigtigt.

Det er naturligt, at der kan ske ændringer undet et udvalgsarbejde. Den konservative folketingsgruppe ønsker at fremføre sine principielle tanker om støtten og formen for denne til de videregående uddannelser.

Blandt disse principielle tanker vil jeg nævne, at stipendiestøtten må tages op til revision. Vi mener, det må ske på den måde, at stipendierne kun gives det første år i de videregående studier, dvs. indtil en stopprøve eventuelt er bestået. Herefter skal der kun være adgang til for de studerende til at få lån i den videregående uddannelse. Vi er parat til i udvalget at diskutere, om det skal være rentebærende lån, rentefrie lån eller en kombination af begge dele. Vi mener, at der kan være en langsigtet besparelse ved en sådan låneordning, der i vid udstrækning vil kunne hvile i sig selv og i hvert fald vil behøve et ringere statsligt tilskud, end vi i dag kender det.

Må jeg sammenfattende sige, at ud fra den betragtning, at det konservative folkeparti i sin egen besparelsesplan har besparelser på uddannelsesstøttens område og også omlægninger fra statslån og stipendier til statsgaranterede banklån, stiller vi os positive over for tanken om at skære ned på elevstøtten, og vi stiller os positive over for en omlægning af studiestøtten i de videregående uddannelser, specielt med adresse til stipendiestøtten, der kan inddrages i de videre overvejelser.

Jeg skal endnu en gang minde ministeren om mine spørgsmål og om det forlig, som nu fru Ritt Bjerregaard har omtalt her på ta-